

ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΕΡΚΙΝΗΣ

Αν και η σημερινή λίμνη της Κερκίνης, αποτελεί ανθρώπινο δημιούργημα, έγινε ένα με τη φύση και εξελίχθηκε σ' έναν από τους σημαντικότερους υγροβιότοπους στην Ευρώπη. Η ποικιλομορφία της βλάστησης, η παρουσία εκατοντάδων ειδών πουλιών, η πλούσια ιχθυοπανίδα και τα πολλά είδη θηλαστικών, ερπετών και αμφιβίων που υπάρχουν στην περιοχή, είναι η φυσική συνέχεια της ζωής που υπήρχε πριν από τη δημιουργία της τεχνητής λίμνης, τη δεκαετία του 1930, που κατάφερε και δάμασε τα νερά του Στρυμόνα και έδωσε ζωή στον σερραϊκό κάμπο.

Η Κερκίνη αποτελεί έναν από τους 11 ελληνικούς υγροτόπους διεθνούς σημασίας (Σύμβαση RAMSAR) και μία από τις 113 σημαντικές περιοχές για πουλιά στην Ελλάδα. Το 2010 αναδείχθηκε κορυφαίος ευρωπαϊκός προορισμός, κερδίζοντας το βραβείο EDEN στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας».

Στην Κερκίνη, βρίσκουν καταφύγιο πλήθος πουλιών, κάποια από τα οποία απειλούνται παγκοσμίως με εξαφάνιση, - καθώς οι δρόμοι της μετανάστευσής τους περνούν από την περιοχή.

Έως σήμερα έχουν καταγραφεί 300 είδη πουλιών. Ο Αργυροπελεκάνος και η Λαγγόνα που ζουν εκεί είναι μοναδικά στον κόσμο είδη, απειλούμενα με εξαφάνιση. Υπάρχουν και πολλά σπάνια αρπακτικά όπως ο χρυσαετός, ο βασιλαετός, ο πετρίτης κ.α.

Η Κερκίνη είναι ιδανική, για παρατήρηση πουλιών, κάθε στιγμή του χρόνου. Έως σήμερα στην περιοχή της Κερκίνης, έχουν καταγραφεί 58 είδη θηλαστικών (τσακάλι, λύκος, αγριόγατα, βίδα, νυφίτσα, ζαρκάδι, λαγός, αγριογούρουνο κ.α), 12 είδη ερπετών (οχιά, σπιτοφίδο, αγιοφίδο, σαπίτης, σαΐτα, λαφιατής κ.α) και 31 είδη ψαριών (γουλιανός, χέλι, τούρνα, γριβάδι, πέρκα, κουνουπόψαρο, χέλι κ.α).

Επίσης, στα νερά της λίμνης, απλώνεται η μεγαλύτερη έκταση με νούφαρα στην Ελλάδα.

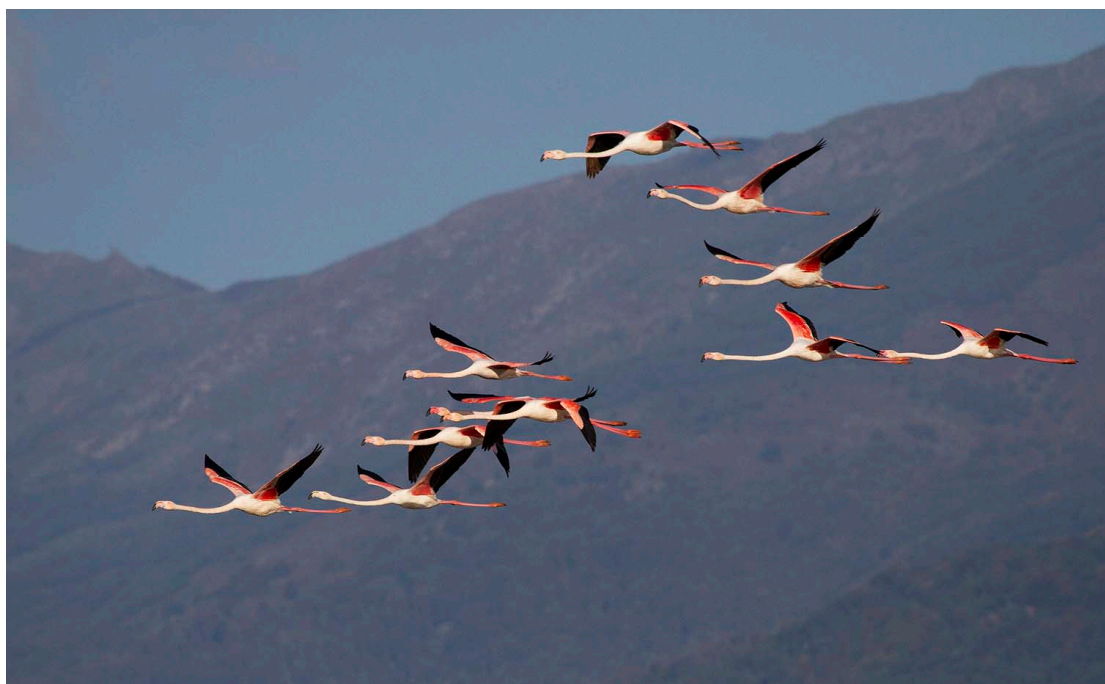

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στην αρχαιότητα στην ίδια σχεδόν θέση της λίμνης Κερκίνης, απλωνόταν η Πρασιάδα. Μια ρηχή σχετικά λίμνη, με έλη και στάσιμα νερά που δημιουργούσαν οι

συχνές πλημμύρες του ποταμού Στρυμόνα, που δεν είχε διευθετημένο ρου στην ορμητική του κάθοδο προς τη θάλασσα. Ο Ηρόδοτος, κάνει αναφορά σε οικισμούς επάνω σε ξύλινους πάσσαλους μέσα στα νερά της λίμνης, ενώ βρίσκουμε αναφορές που περιγράφουν την Πρασιάδα και τα έλη του Στρυμόνα, με τον ξακουστό πλούτο τους σε υδρόβια πουλιά αλλά και δάση από βαλανιδιές, οξιές, πεύκα και καστανιές. Αρχαίες πηγές αναφέρουν πως στα μέρη αυτά ζούσαν κάπροι, ελάφια, αρκούδες ταύροι αλλά και λεοπαρδάλεις, λίγκες και λιοντάρια.

Τη δεκαετία του 1930 το κράτος για να απαλλάξει τον κάμπο των Σερρών από τις συχνές και καταστρεπτικές πλημμύρες που προκαλούσε ο Στρυμόνας, κατασκεύασε μεγάλο αντιπλημμυρικό φράγμα στην κοίτη του ποταμού στο ύψος περίπου όπου βρισκόταν η μικρή λίμνη Πρασιάδα (ή Μπούτκοβου όπως ήταν γνωστή έως τις αρχές του 20ου αιώνα). Τα έργα δημιουργίας της λίμνης ξεκίνησαν από την εταιρεία MonksUlen το 1928-1936 και ολοκληρώθηκαν από το Ελληνικό κράτος. Με τα χρόνια, η χωρητικότητα της λίμνης περιορίστηκε από τα φερτά υλικά του ποταμού Στρυμόνα και έτσι το 1982 κατασκευάστηκε ένα νέο φράγμα, με νέα αναχώματα, που αύξησε την επιφάνεια της λίμνης Κερκίνης.

ΠΑΡΟΧΘΙΟ ΔΑΣΟΣ

Η «καρδιά» του υγροβιότοπου είναι το παρόχθιο δάσος από ιτιές, επάνω στις οποίες είναι οι φωλιές των πουλιών, στο Β.Α. άκρο της λίμνης. Αποτελεί το μοναδικό μέρος στην Ευρώπη, όπου σε μια «αποικία» φωλιάζουν 12 διαφορετικά είδη πουλιών, αλλά και η μοναδική περιοχή στην οποία πρώτη φορά μετά από 150 χρόνια επεκτάθηκαν τα όρια της

περιοχής αναπαραγωγής του απειλούμενου είδους του αργυροπελεκάνου (*Pelecanus crispus*), λόγω των τεχνητών εξεδρών που έχουν κατασκευαστεί.

Υγρότοπος λ.Κερκίνης (Φωτογραφία : Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης)

Μπορείτε να πλησιάσετε το παρόχθιο δάσος, πάντοτε διακριτικά και με απόλυτο σεβασμό στο οικοσύστημα. Είτε με τα πόδια ή ποδήλατο (αποφύγετε το αυτοκίνητο για να μην «κολλήσετε» στην λάσπη) το φθινόπωρο οπότε και η στάθμη της λίμνης υποχωρεί, είτε με βάρκα ή πλοιάριο από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο, που το παρόχθιο δάσος είναι πλημμυρισμένο. Αξίζει να παρατηρήσετε (και να φωτογραφησετε) τις φωλιές των κορμοράνων τον χειμώνα ή τα πανέμορφα νούφαρα την άνοιξη.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Με Ι.Χ. ή με μηχανή, είναι εύκολος και μπορεί να γίνει από διαφορετικές αφετηρίες. Ακολουθώντας το βόρειο ανάχωμα θα συναντήσετε τα έλη της Βυρώνειας, αγέλες με συμπαθητικά βουβάλια, τις εκβολές του Στρυμόνα στη λίμνη και το παρόχθιο δάσος. Από το σημείο αυτό θα προσεγγίζετε το ανατολικό και νότιο ανάχωμα που σμίγουν δημιουργώντας ένα τρίγωνο μοναδικής ομορφιάς. Συνεχίζετε επί του ανατολικού αναχώματος και αφού δείτε στα δεξιά σας τις γραφικές καλύβες των ψαράδων, φτάνετε στο φράγμα του Λιθότοπου. Ακολουθώντας πλέον τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο, θα καταλήξετε είτε στο χωριό Κερκίνη που βρίσκεται το οργανωμένο Κέντρο Πληροφόρησης του Υγροβιοτόπου, είτε στο λιμανάκι της Κερκίνης. Για τον γύρο της λίμνης, μην ξεχάσετε να έχετε μαζί σας κιάλια για την παρατήρηση των πουλιών. Τολμήστε τον γύρο της λίμνης με ποδήλατο, παρά τον κόπο και τον χρόνο, πραγματικά αξίζει !!!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΠΟΥΛΙΩΝ ΟΛΟ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Ο σπάνιος υγροβιότοπος της Κερκίνης, προσφέρει μια πραγματικά εκπληκτική δυνατότητα για παρατήρηση πουλιών, κάθε στιγμή του χρόνου, αφού έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 300 είδη πουλιών.

Υγρότοπος λ.Κερκίνης (Φωτογραφία : Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης)

Από αυτά τα 137 φωλιάζουν, 134 είδη διαχειμάζουν και 163 είδη χρησιμοποιούν τον υγροβιότοπο και την ευρύτερη περιοχή ως ενδιάμεσο σταθμό ανάπαυσης και τροφοληψίας κατά τη διάρκεια των μεταναστευτικών τους ταξιδιών.

Η λίμνη Κερκίνη θεωρείται η πλέον ιδανική και πιο εύκολα προσβάσιμη περιοχή, για παρατήρηση ορνιθοπανίδας στην Ευρώπη, όλο το έτος. Προμηθευτείτε κιάλια, τηλεφακό για τη μηχανή σας και εντοπίστε τα καλύτερα σημεία παρατήρησης, δηλαδή μέρη ήσυχα και απομονωμένα. Αν και η άνοιξη θεωρείται η καλύτερη εποχή για να δείτε περισσότερα είδη πουλιών, το φθινόπωρο, εκτός από φλαμίνγκο, έρχονται αγριόχηνες και πάπιες.

ΜΕ ΠΛΑΒΑ, ΠΛΟΙΑΡΙΟ Ή ΚΑΝΟ

Δεν νοείται επίσκεψη στη λίμνη, χωρίς να κάνετε μια βαρκάδα στα νερά της. Επιλέξτε είτε με μηχανοκίνητο πλοiάριο, είτε με την παραδοσιακή πλάβα ή ακόμη με κανό ή καγιάκ και ζήστε την ανεπανάληπτη εμπειρία όλη τη διάρκεια του χρόνου .

ΉΜΕ ΑΛΟΓΟ

Επίσης, μπορείτε να περιηγηθείτε στις όχθες της λίμνης, καβάλα στο άλογο. Οι «υποπεριηγητές», στα λιμανάκια της Κερκίνης και του Λιθοτόπου, θα σας προτείνουν μοναδικές και ασφαλείς διαδρομές στη φύση, που θα σας μείνουν αξέχαστες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΒΟΥΒΑΛΙΩΝ

Γύρω από τη λίμνη Κερκίνης, διαβιεί ο μεγαλύτερος πληθυσμός με βουβάλια στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την παράδοση, στα χώματα αυτά βρίσκονται από την εποχή της εκστρατείας του Πέρση βασιλιά Ξέρξη κατά των Ελλήνων Κάποτε είδος υπό εξαφάνιση, σήμερα προστατευόμενο και σε αφθονία (από τους 2.000 νεροβούβαλους στην Ελλάδα, οι 1.600 είναι γύρω από την Κερκίνη) έχει εξελιχθεί πλέον σε ... ατραξιόν, αφού βόσκει ελεύθερα, «δεν ξεστρατίζει», δεν καταστρέφει τον υγροβιότοπο και το κρέας του είναι ανάρπαστο. Το γάλα του επίσης είναι περιζήτητο για την Παρασκευή διαφόρων γλυκισμάτων, κυρίως για το παραδοσιακό καζάν ντιλί. Στην Λιβαδιά, την Κερκίνη και την Ροδόπολη, θα βρείτε κρεοπωλεία που εμπορεύονται παράγωγα του βουβαλίσσιου κρέατος, ενώ στα Χρυσοχώραθα θα βρείτε ζαχαροπλαστεία με γλυκά και παγωτά με το μοναδικό βουβαλίσιο γάλα.

Υγρότοπος λ.Κερκίνης (Φωτογραφία : Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης)

Το γάλα του βουβαλιού, είναι πολύ υψηλής ποιότητας, περιέχει τη διπλάσια ποσότητα λιπαρών από το αγελαδινό (αγγίζοντας το 9% ανά εποχή), περιέχει λιγότερη λακτόζη και είναι αισθητά πιο νόστιμο. Όσο για το κρέας του, είναι εξίσου υψηλής ποιότητας και θρεπτικής αξίας με το βοδινό, περιέχει περισσότερες πρωτεΐνες, διπλάσιο σίδηρο και λιγότερο λίπος, ενώ έχει εξίσου νόστιμη γεύση. Έτσι, εκτός από την παγκοσμίως γνωστή Mozzarella di Bu- fala που φτιάχνουν οι Ιταλοί, υπάρχουν πλέον πολλά προϊόντα που παράγονται από βουβαλίσιο γάλα και θα τα βρείτε στις παραλίμνιες περιοχές της Κερκίνης, αλλά και on line μέσω διαδικτύου.

